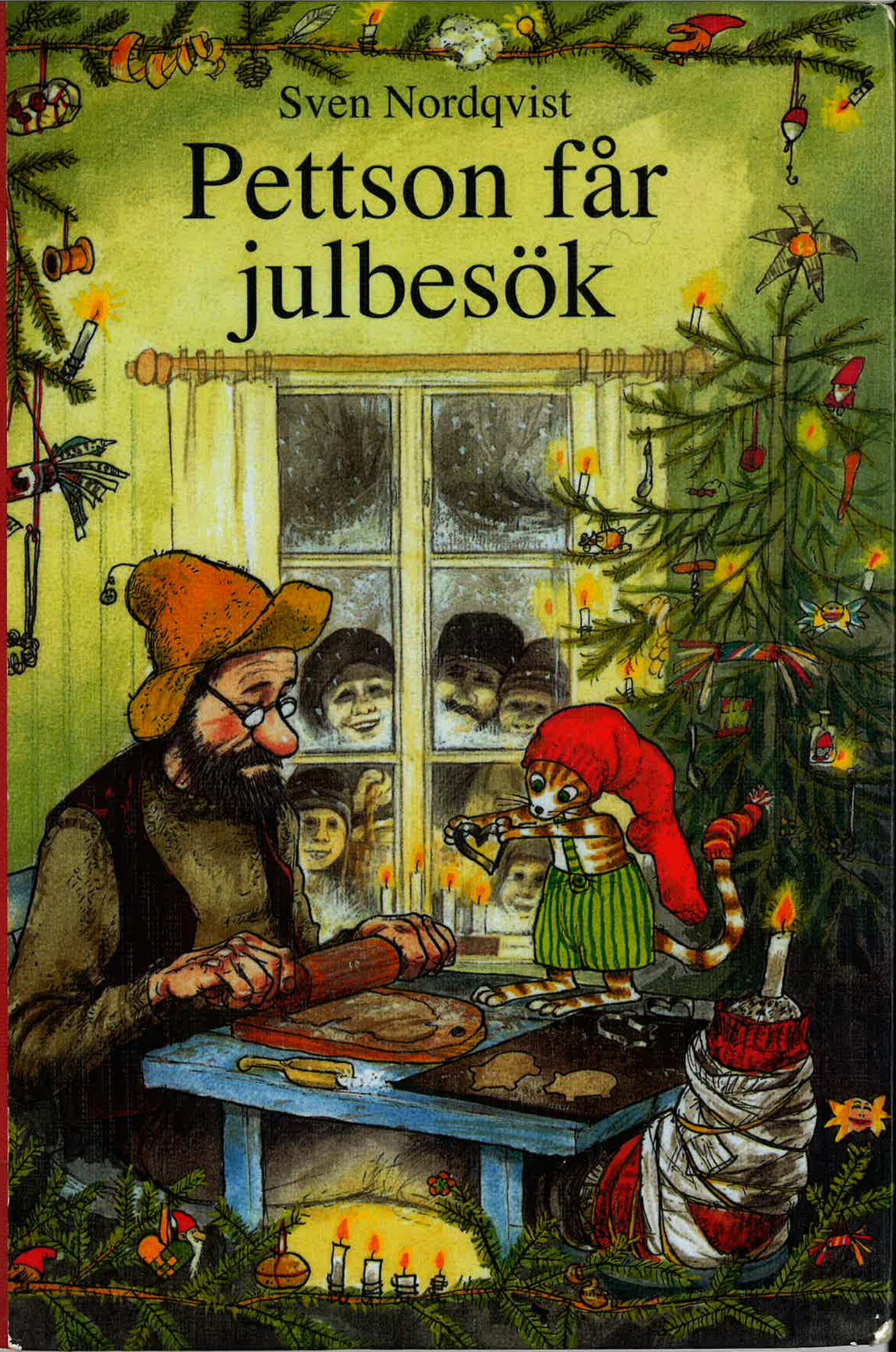

Sven Nordqvist

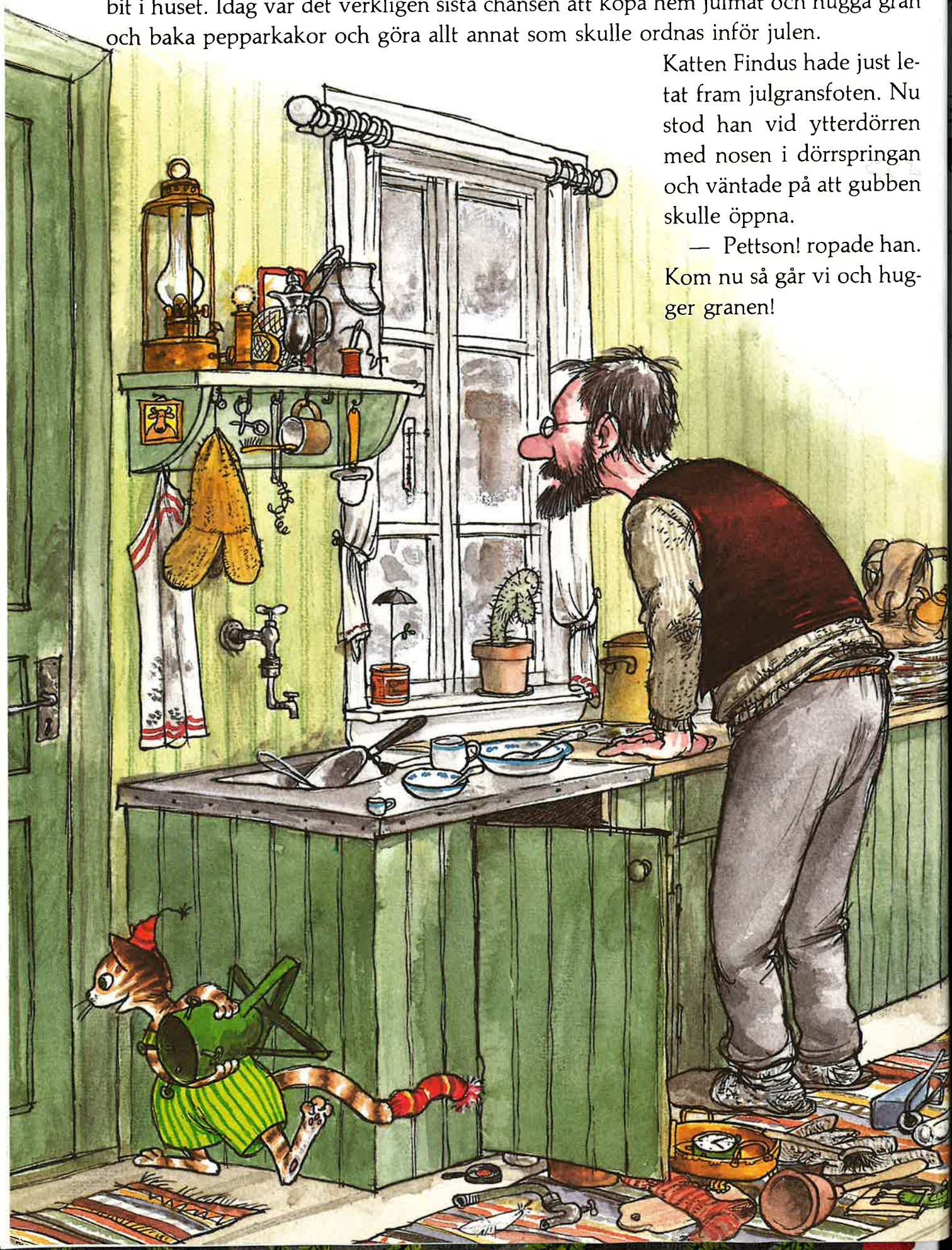
Pettson får julbesök

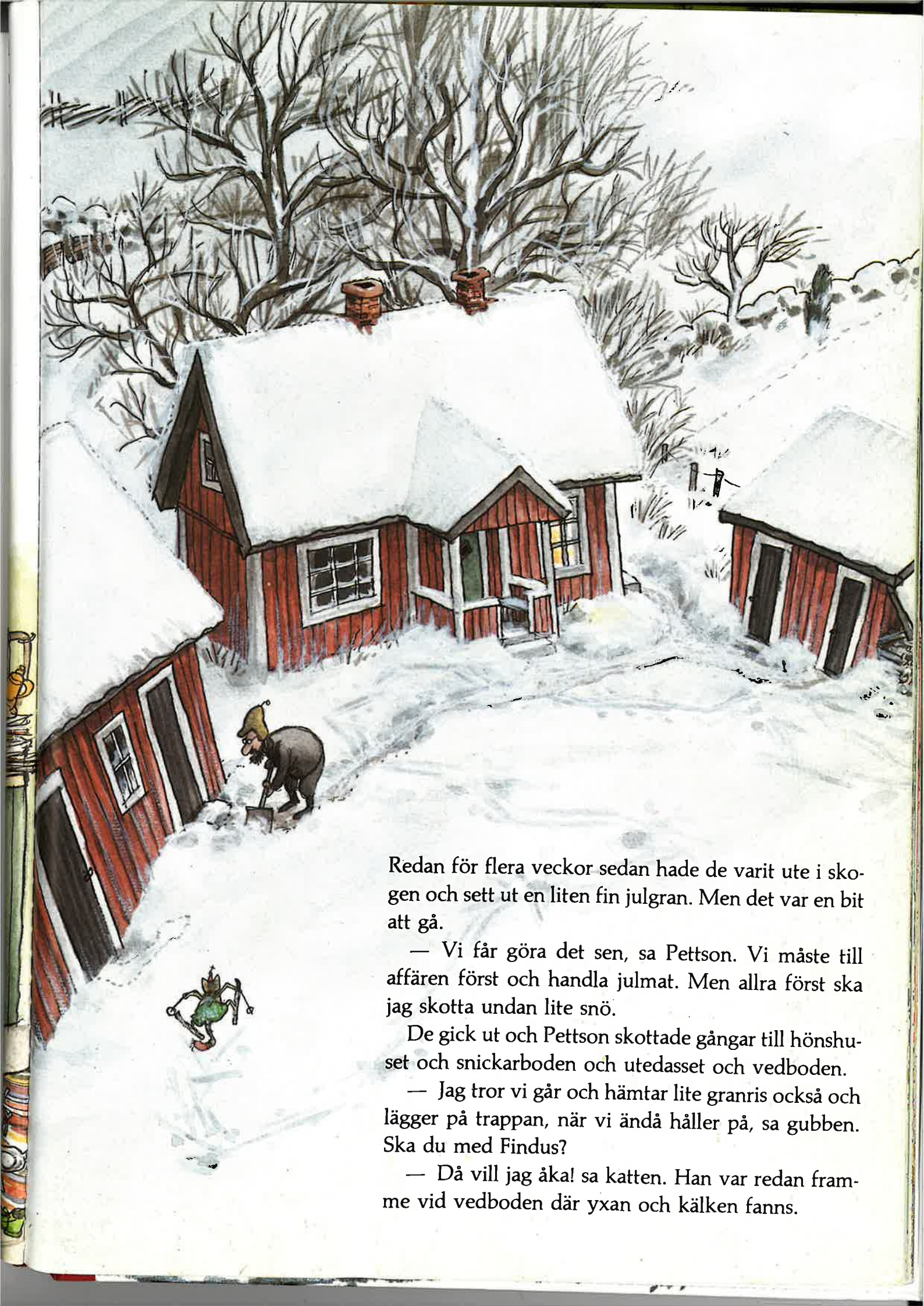

Äntligen hade det blivit lite mildare! I flera dagar hade gubben Pettson tänkt gå till affären och handla, men det hade varit så kallt, så han hade nästan inte kunnat sticka näsan utanför dörren. Nu var det dan före julafton och det fanns nästan inte en matbit i huset. Idag var det verkligen sista chansen att köpa hem julmat och hugga gran och baka pepparkakor och göra allt annat som skulle ordnas inför julen.

Katten Findus hade just letat fram julgransfoten. Nu stod han vid ytterdörren med nosen i dörrspringan och väntade på att gubben skulle öppna.

— Pettson! ropade han. Kom nu så går vi och hugger granen!

Redan för flera veckor sedan hade de varit ute i skogen och sett ut en liten fin julgran. Men det var en bit att gå.

— Vi får göra det sen, sa Pettson. Vi måste till affären först och handla julmat. Men allra först ska jag skotta undan lite snö.

De gick ut och Pettson skottade gångar till hönshuset och snickarboden och utedasset och vedboden.

— Jag tror vi går och hämtar lite granris också och lägger på trappan, när vi ändå håller på, sa gubben. Ska du med Findus?

— Då vill jag åka! sa katten. Han var redan framme vid vedboden där yxan och kälken fanns.

Med katten på släp pulsade Pettson uppför backen bakom snickarboden. Han högg lite granris här och var och la på kälken. När den var full gick de tillbaka nerför backen igen. Men rätt som det var halkade Pettson på en sten, och kälken flög framåt och träffade gubben mitt i knävecket, så han satte sig i granrishögen och kälken fick fart nerför backen och åkte i full fart rakt in i stengårdsgården och välte.

Katten jublade och skrek:
— En gång till! Men gubben såg inte alls ut som om han tyckte det var roligt. Han stönade och jämrade sig medan han kravlade sig upp ur snön.

— Aj, aj, aj, sicket elände, pep han. Där gjorde jag mig illa ordentligt. Jag kan inte stödja på foten. Han svor och gnällde om vartannat, så katten visste inte vad han skulle göra.

— Du får inte svära dan före julafton, var allt han kom på att säga.

Pettson lyckades släpa sig in i köket där han satte sig på en stol och undersökte foten.

— Det var ju en olycka det här. Hoppas det går över innan affären stänger, så vi hinner handla julmat. Han suckade djupt. Och vi som hade så mycket att göra. Hugga gran och skura köksgolvet och. . .

— Jaa! Det vill jag göra! skrek katten. I nästa ögonblick hade han rotat fram skurhinken och borsten.

— Njää, tvekade gubben. Han kom ihåg hur det var förra gången. — Ja, låt gå för den här gången då. Men då får du lova att torka upp efter dig ordentligt!

— Jadå, lovade katten. Mycket vatten!

Pettson hällde upp varmt vatten från grytan på spisen och la i en klick såpa.

— Vänta nu tills jag har hunnit undan, sa han och hoppade så snabbt han kunde upp i kökssoffan. Knappt hade han hunnit få upp båda fötterna förrän vattnet kom farande över hela golvet. Findus hade sparkat omkull hinken, och med skurborsten som surfingbräda åkte han iväg över Köksfjärden. Han var en mästare på skurborstesurfing. Han åkte på ett ben och på framtassarna och sicksackade mellan stolsbenen så det gick svallvågor ända bort till köksdörren.

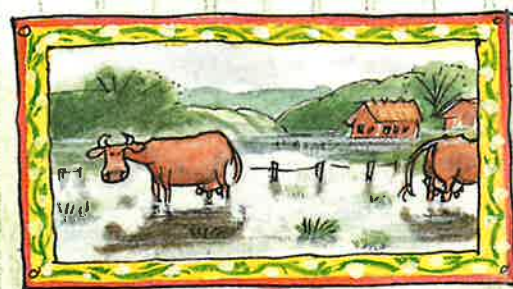
Efter fem minuter var han helt slut.

— Nu är jag klar, pustade han och sjönk ihop på en stol.

— Nähä du, gubbe lille, det är precis vad du inte är, sa Pettson. Den här gången måste du torka upp efter dig också, för det kan inte jag med den här foten.

— Du kan väl ligga på knä. Jag är ju så trött. Jag är ju bara en liten katt, ynkade sig Findus.

— Jag ska försöka tycka synd om dig hela tiden, sa Pettson. Trasan hänger under diskbänken. När du är klar ska vi baka pepparkakor.

Det hade redan börjat skymma när Findus dängde skurtrasan i golvet och hoppade upp på bordet.

— Nu är jag klar! Vakna, gubbe! Nu ska vi baka pepparkakor! skrek han, för Pettson hade nästan somnat på soffan.

De hade gjort en omgång pepparkakor för en vecka sen. De var redan slut men hälften av degen var kvar i skafferiet. Trodde Pettson. Men när han tittade i skålen låg där bara en liten klump.

— Det var väldigt vad den har krympt, sa Pettson.

— Jaa, det är konstigt med degar, sa Findus. De försvinner bara.

— Det kanske har varit nån katt här och ätit av den? föreslog Pettson.

— Kanske det du, sa katten. Eller nån gubbe kanske?

— Kanske det du, sa gubben.

Pettson kavlade i alla fall ut det lilla som var kvar. Findus tryckte ut kakorna och åt upp det som blev emellan. Det räckte till nästan en plåt.

Sen drack de kaffe och åt pepparkakorna. Tysta satt de och såg sina spegelbilder i fönstret mot mörkret utanför. Det kan bli sådär tyst när nånting inte blir som man hade tänkt. Sådär dagen före julafton brukade de alltid ha det så trevligt med allt som skulle ordnas inför julen. Baka och laga mat och göra det fint. Och nu kunde de bara sitta här och vänta på att det onda i foten skulle gå över.

— Det verkar inte som om vi kan ta oss till affären idag, och i morgon är det stängt. Vi får nog vara utan julmat, sa Pettson dystert.

— Vad säger du, gubbe!? pep Findus. Ingen julmat?? Ingen gröt? Ingen skinka? Ingen lutfisk? Inte ens små, små prinskorvar? . . .

— Det ser inte så ut. Men det får väl gå ändå. Vi kan ju äta ägg nu, så tar vi skinkan till påsk istället. Och potatis och morötter har vi, och en burk sardiner.

— Morötter på julafton! Blää! stönade Findus.

— Gnäll inte, sa Pettson. Det går ingen nöd på oss. Julklapp ska du få i alla fall. Findus slutade stöna och spände blicken i honom.

— Vad är det för nåt? väste han.

— Det får du se i morgon, sa Pettson. Nu ska jag göra ett stort julpaket av den här foten, sen går jag och lägger mig.

Han satte två tjocka raggsockor på foten, och en ylletröja, sen lindade han ett par långkalsonger runt det och knöt ihop alltsamman med ett snöre. Det blev ett rejält paket. Nu såg han riktigt sjuk ut.

Gubben gick och la sig. Findus satt ensam kvar och såg ut på snöflingorna. Skulle det här vara dan före julafton? Det var den sämsta dan-före-dan jag har varit med om, tänkte han. Värre än en vanlig sketen tisdag. Men julklapp ska han få i alla fall, gubben! Findus sprang och hämtade Pettsons julklapp och virade in den i en handduk och knöt ett snöre om. Det var en potatisskalare som han hade hittat i snickarboden. Nu kändes det genast bättre.

Nästa morgon prövade Pettson foten igen. Det gjorde fortfarande ont men inte så mycket.

— Det blir nog bra om ett par dagar, sa han. Men nån julgran lär det inte bli idag i alla fall.

— VAAA? skrek Findus. Ingen julgran HELLER!?? Då blir det ju ingen jul alls kvar!

— Vi får se frampå dan, det kanske blir bättre, försökte Pettson, men han trodde inte mycket på det själv.

Han kokade frukostgröten. Han visste inte vad han skulle hitta på för att göra Findus glad. Att katten var ledsen och besviken syntes lång väg, för han stod och propade hela julgranfoten full med morötter.

De åt under tystnad. Inte ens mjölk till havregrynsgröten hade de.

Då knackade det på dörren och Axel kikade in i köket. Axel var grannen Gustavssons pojke. Han brukade hjälpa Pettson med att skotta snö och annat som var tungt.

— God jul i stugan, sa han. Jag tänkte hjälp dig att skotta, men det har du ju gjort själv. Så fick han syn på Pettsons omlindade fot. — Har du fått paket redan?

— Jo du, här börjar vi i god tid, sa Pettson. Och så berättade han vad som hade hänt.

— Du kanske får sitta sådär hela julen, sa Axel. Har du så du klarar dig? Med mat och ved och sånt. . .?

— Njää, det ordnar sig. . ., mumlade Pettson.

Men då kunde inte Findus hålla sig längre! Han hoppade upp och ner som locket på en kokande kaffekittel och fräste:

— Det ordnar sig inte alls! Vi har ingen mat hemma, bara morötter, och inga pepparkakor och ingen lutfisk och ingen julgran och veden är snart slut och säkert blir det inga julklappar heller!

— Så, så, lugna dig nu, hyschade Pettson. Vi klarar oss nog. Men lite mjölk skulle vara bra att ha, så vi kan koka risgrynsgröt i alla fall. Och lite ved kanske, om du ville vara så snäll. . .

Axel fyllde på ett rejält vedförråd. Sen gick han och lovade komma tillbaka om en stund med mjölken.

Men Findus var fortfarande ledsen. Mulen som en gammal känga i ansiktet satt han i ett hörn och slängde ut morötterna ur julgransfoten och försökte istället skruva fast ett vedträ.

— Nu vet jag hur vi ska göra en julgran! sa Pettson plötsligt.

Katten tittade nyfiket på gubben.

— Kan man göra en julgran? sa han.

Jodå. Pettson talade om för Findus hur det skulle gå till. Katten sprang ut och kom snart in med granruskorna som de hade huggit tidigare. Sen sprang han ut i snickarboden och hämtade en pinne och en svängborr.

Pettson borrade fullt med hål i pinnen. Sen satte han fast julgransfoten och så bar de in alltsamman i finrummet, där de brukade ha julgranen.

De stack in grankvistarna i hålen på pinnen. När det var färdigt såg det nästan ut som en riktig gran.

— Nu kan vi hänga upp julgranspyntet, sa Pettson. Jag undrar om inte det ligger i en låda under sängen.

— Undra på du bara, sa Findus. Men den lådan står faktiskt på vinden.

— På vinden?! Men jag kan inte gå upp på vinden med den här foten! protesterade Pettson. Och du kan inte öppna dörren!

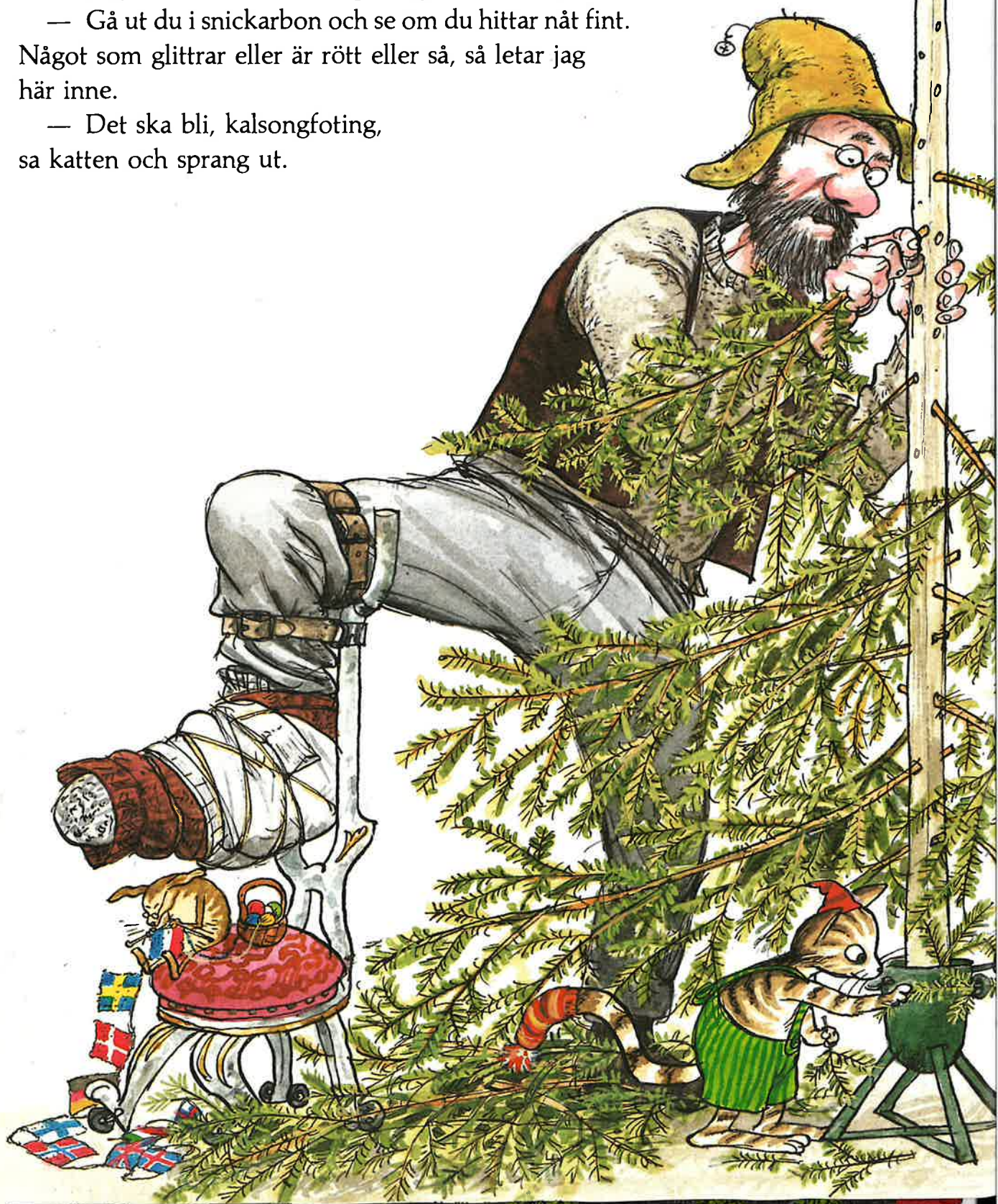
— Det bryr sig inte lådan om. Den står där i alla fall, sa Findus.

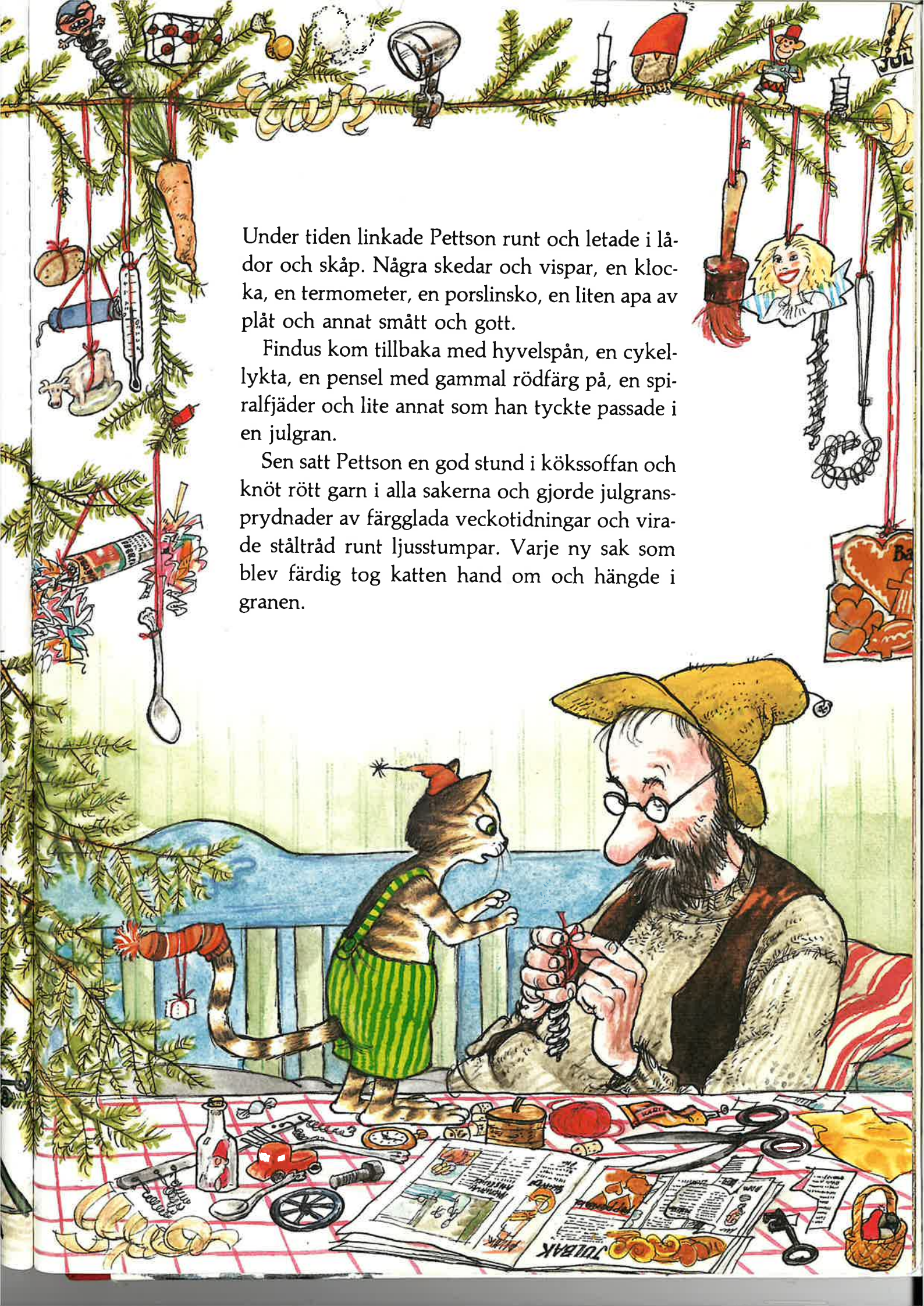
— Ja, ja då får vi väl hitta på något annat då, funderade Pettson.

— Gå ut du i snickarbon och se om du hittar nåt fint.

Något som glittrar eller är rött eller så, så letar jag här inne.

— Det ska bli, kalsongfoting, sa katten och sprang ut.

Under tiden linkade Pettson runt och letade i lådor och skåp. Några skedar och vispar, en klocka, en termometer, en porslinsko, en liten apa av plåt och annat smått och gott.

Findus kom tillbaka med hyvelspån, en cykellykta, en pensel med gammal rödfärg på, en spiralfjäder och lite annat som han tyckte passade i en julgran.

Sen satt Pettson en god stund i kökssoffan och knöt rött garn i alla sakerna och gjorde julgranspyrtnader av färgglada veckotidningar och virade ståltråd runt ljusstumpar. Varje ny sak som blev färdig tog katten hand om och hängde i granen.

Då knackade det på köksdörren och Axel kom tillbaka med mjölken. Och efter honom kom Gustavssons fru Elsa. Hon hade en stor korg i handen.

— God jul, Pettson, sa Elsa. Axel sa att du inte hade nån mat hemma så vi tog med lite. Hur är det med foten?

— Jodå det blir nog bra med den, men inte skulle ni väl komma med mat, ni är väl för snälla, krusade Pettson. Men han tog emot korgen i alla fall.

— Kom in och få lite kaffe, ni får inte gå ut med julen. Men jag har inget att bjuda till.

— Nämen det finns här, ser du, sa Elsa. Och så plockade hon fram ur korgen en bit skinka, sylta, rödkål, köttbullar, vörtbröd, skinkspad till dopp i grytan, juldricka, pepparkakor och klenäter.

Pettson blev alldeles rörd när han såg all maten.

Han visste inte hur han skulle tacka tillräckligt.

— Men inte skulle ni väl. . . och dopp i grytan. . . det är alldeles för mycket. . . ni är väl för snälla. . .

— Inte, då, sa Elsa. Jag sätter på kaffe så kan du få bjuda på pepparkakorna.

Efter en stund kom Gustavsson också. Han sa att han ville låna en blåslampa, men egentligen var han nyfiken på Pettsons fot. Så han slog sig också ner och fick en kopp kaffe och Pettson fick berätta en gång till hur det hade gått till när han åkte in i gårdsgården.

Just när de tänkte gå, fick de se gamla fru Andersson komma rultande över gården. Hon hade också en korg med sig.

— God jul på sig, Pettson, sa hon när hon stampade av sig snön i farstun. Elsa sa att du hade brutit benet och inte hade nån mat så jag tänkte jag skulle titta in med lite lutfisk och en bit korv.

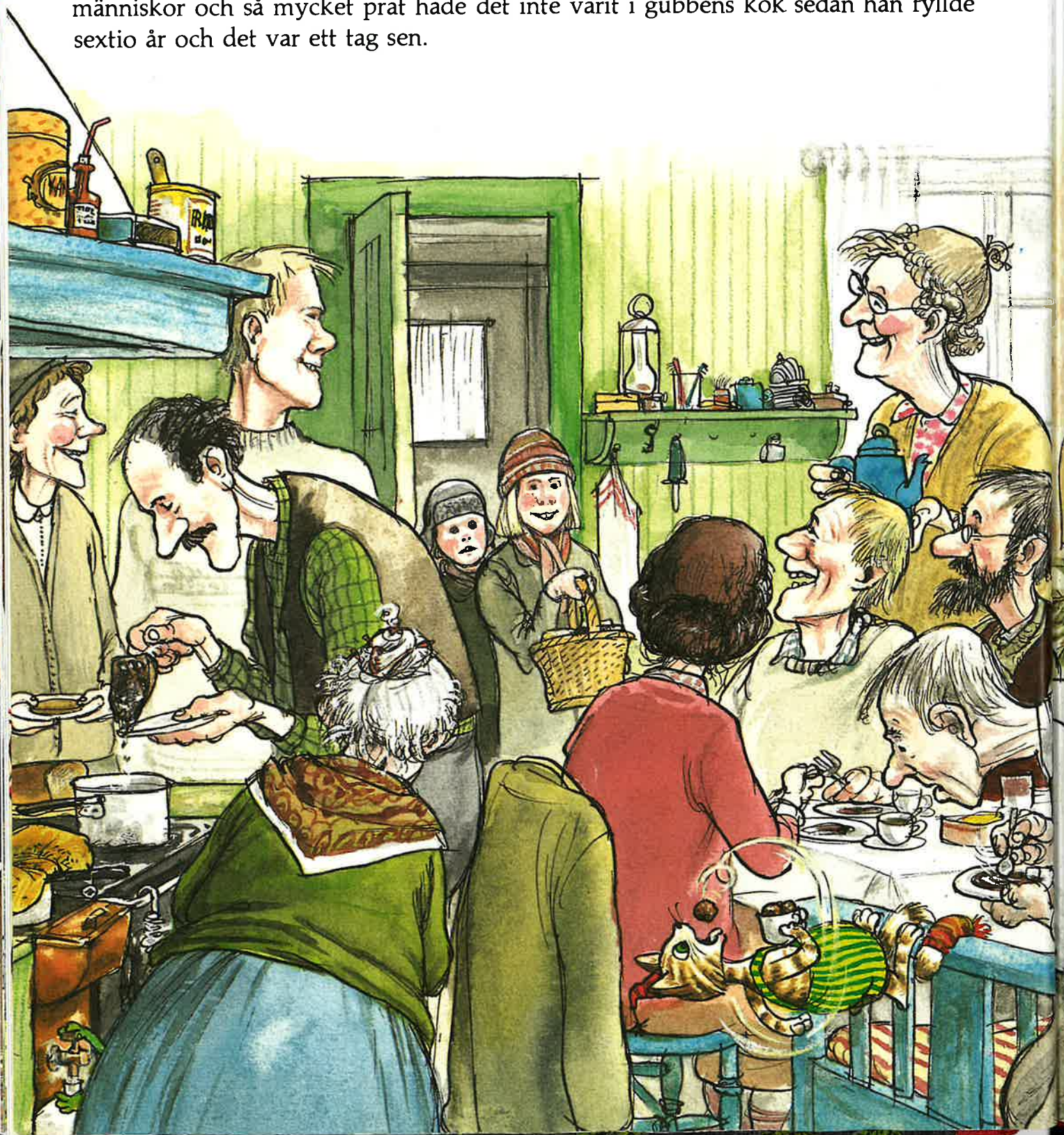
Pettson krusade och tackade igen och bjöd gumman att sitta ner.

— Den är god den, fru Anderssons julkorv. Jag tror jag ska bryta foten o jag också, sa Elsa.

Så Gustavssons blev kvar en stund till för att smaka på korven. Och sen blev det dopp i grytan, och när de höll på som bäst att doppa kom grannarna Lindgren, och köket fylldes med "God Jul" och prat och skratt. De ville höra hur det stod till med benet och så tog de med lite mat eftersom de hade hört av Andersson vad som hade hänt.

Och Pettson tackade och krusade och bugade och tog emot och bjöd på kaffe igen och kakor som Anna hade bakat. Strax därefter kom grannarna Jönsson och sen kom Nilssons ungar och alla hade de korg med sig, för alla hade hört att Pettson hade brutit benet och satt och frös och svalt i sin lilla stuga utan att kunna röra sig. Så mycket människor och så mycket prat hade det inte varit i gubbens kök sedan han fyllde sextio år och det var ett tag sen.

Findus tyckte att de flesta gamlingar pratar för mycket och leker för lite. Han var tvungen att göra sina bästa konster för att de överhuvudtaget skulle titta på honom. Så när barnen kom tog han genast hand om dem och visade dem granen. Findus hade hängt alla julgranspyrnoderna längst ner eftersom han inte nådde högre, så barnen hjälpte honom att flytta upp dem.

— Kom får ni se granen! ropade de. Den har Findus och Pettson gjort själva.

Alla gick in och trängdes i finrummet och sa Oo så fint, kan man göra en gran, du var mig en duktig katt, Findus. Och det tyckte både Pettson och Findus också.

Sen skulle Gustavssons gå hem till sig och då gick alla de andra också. Pettson såg efter dem genom fönstret och hörde allt pratet försvinna bland snöflingorna. Det blev väldigt tyst när alla hade gett sig av. Det tog en stund innan allt kändes som vanligt igen. Fast bättre.

När det hade blivit mörkt ute tände de stearinljusen som barnen hade stöpt, och så dukade de fram all julmaten de hade fått. Ett såhär festligt julbord brukade det minnsann inte bli i vanliga fall.

Sen gick de in i finrummet och tände granen och gav varandra var sin julklapp. Findus fick en jo-jo och Pettsson fick handdukspaketet med potatisskalaren. De lyssnade på julsånger i radion och tittade på elden i kakelugnen medan ljusen brann ut. Och Pettson var glad.

— Vilken julafton det blev, du Findus. Först bygga en julgran och klä den med te-skedar och sen få besök och en massa god mat. Tänk att vi har så snälla grannar!

Findus svarade inte. Han sov. Men han blev säkert också glad till slut.

Han log i alla fall i sömnen.

